

כתב עת מעקבות דמויות המקרא

אחזקיהו נרדף

חלק ב

אפרתה
סוניה בייזר
רותי דפנה
לארי וייסמן
בלפור חקק
ליבי לביא
מרדכי לופו
יוחאי סער
חן קפלן
שיבת ריזל

גיליון 12
אדר ה'תשפ"ג
מרץ 2023

דבר העורכים

ביום החמישי לבריאה, נבראו חיות הים למיניהן. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים--יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה; וְעוֹף יַעֲוֹפֵף עַל-הָאָרֶץ, עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם. כֹּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים, אֶת-הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים; וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֵשֶׁת אֲשֶׁר שֶׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם (בראשית א)

האם הלוויתן נכלל בקבוצת התנינים הגדולים שנבראו ביום החמישי? ומה מסופר עליו במקרא? בישעיהו, בתהילים ובספר איוב מוזכר הלוויתן. להלן אזכורו, בספרים לעיל. בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה עַל לְוִיָּתָן נָחֵשׁ בָּרַח וְעַל לְוִיָּתָן נָחֵשׁ עֵקֶלְתוֹן וְהָרַג אֶת-הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם (ישעיהו כד א)

אִתָּה רִצְצַת רְאִשֵׁי לְוִיָּתָן תִּתְּנֶנּוּ מֵאֲכָל לֶעָם לְצִיִּים (תהילים, עד, יד)

כה זה, הים גדול-- ורחב ידים: שם-רמש, ואין מספר; חיות קטנות, עם-גדלות. כו שם, אניות יהלכון; לויתן, זה-יצרת לשחק-בו. (תהילים קד)

בספר איוב פרק מ, אנחנו קוראים - כה תמשך לויתן בחכה; ובחבל, תשקיע לשנו גם בתלמוד הבבלי נמצא אזכור לחכה וללויתן: אם בארזים נפלה שלהבת – מה יעשו איזובי קיר? לויתן בחכה הועלה – מה יעשו דגי רקק?

ובחזרה למקרא - יונה והדג הגדול. יש המזהים את הדג הגדול שבלע את יונה עם הלוויתן. וַיִּמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לְבָלַע אֶת-יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמֵעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת (יונה ב, א)

מהכתוב בוויקיפדיה אנחנו למדים שהלוויתן הוא "שמה של מפלצת מים מיתית, ...מתוארת כיצור מפלצתי בדמות דרקון, תנין עצום או כנחשים אימתני...". חיה ימית ענקית זאת מופיעה באומנות לסוגיה ונזכיר יצירות אחדות: בציור ובחריטה, ויליאם בלייק Behemoth and Leviathan, מיכאל סגן כהן, הלוויתן. בספרות - מלוויל, מוביק דיק, ובקולנוע ביצירות אחדות כמו למשל: לרכב על לוויתן.

בגיליון זה שהוא החלק השני של גיליונות המוקדשים לדמותו של הלוויתן, ניתן לכם את הבמה לספר לנו על הלוויתן בשירים, בסיפורים ובמחזות ששלחתם.

קריאה מהנה,
עדנה אפק ואלירן דיין

שימו לב:

הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.

כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהת העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.

העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות,

לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת

ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

שיבת ריזל
קדים

כְּשֶׁאֱלוֹהִים הִקִּיא אֹתִי אֶל יַבְּשָׁה
רָעַדְתִּי לוֹ לְוִיתָנִית, נִזְרַקְתָּ
לְהִצִּיל אַחִיזָה יַבְּשָׁה
בְּבֶטֶן קִיקִיּוֹנִית.

סוניה ביידר לווייתן

מַעַל פֶּגֶר שֶׁל לְוִיָּתָן עַל הַחוּף עִמְדָנוּ
שָׂרִים שִׁירַת הַיָּם
מִי כְמוֹךָ בְּאֵלִים הָאָדָם
יֵשׁ לְוִיָּתָנִים שְׂמֵתִים כִּךְ סִתָּם
אֲבָא שְׁלִי אֲמַר לִי
אֲבָל אָנִי לֹא חוֹשֶׁבֶת שְׂזֵה סִתָּם

אֲבָא שֶׁל מְרִים תִּלְהָ אֶת עֵצְמוֹ
כְּמוֹ לְוִיָּתָן עוֹלָה עַל הַחוּף
הַשָּׂאִיר מִכְּתָב בְּשִׁמְרִדְךָ
תִּסְלַחוּ לִי

וְאִם יֵשׁ לִי בּוֹר
בְּגִדְל לְוִיָּתָן
מִי יִמְלֵא
אֶת הַפֶּחַד
מִטְבִּיעָה

אפרתה

יחסיות כואבת (לווייתן כחול)

כְּמוֹ שֶׁאַתָּה קוֹפְצֶת
מִבְּלִי לְתַת אֶת הַדַּעַת
עַל חֲמָשִׁים וְשָׁנַיִם הַקִּילוֹ שְׁלָךְ
כִּי הוּא בְּזָנְקוֹ מֵעַל הַמַּיִם
עִם מָאָה וְשִׁבְעִים הֶטוֹן שְׁלוֹ
אֶת אַחַת מִשְׁבָּעָה מִלִּיאָרְד
וְהוּא אֶחָד מִחֲמָשָׁה עֶשְׂרֵי אֶלְף
אֲבוֹתָיו הָיוּ כְּאֵן
עֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה מְלִיוֹנֵי שָׁנַיִם
לְפָנֵי זְמַנָּנוּ
הוּא זֵן נִכְחָד
גַּם אֶת

כתב עת בעקבות דמויות המוקדא

אחרים
נרצח

גיליון 12
אדר ה'תשפ"ג
מרץ 2023

חלקב
הלווייתן

ליבי לביא בלילותיי

בְּלִילוֹתַי אֲנִי הוֹלֶכֶת לִישׁוֹן,
חֲבוּקָה עִם לְוִיָּתָן לַח וְכַחֲלוּ.
יָחִיד, נִתְקַ מְלֶהֱקֵתוּ.
קְוִיִּים דְּקִיִּים מְשֻׁרְטָטִים
עַל סְדִינִים לְבָנִים הַדּוֹקִים,
עֲנֻקִיּוֹתוֹ כְּרוּכָה בֵּין זְרוּעוֹתַי וְרַגְלִי,
זָנְבוֹ מִנַּח בְּרִכּוֹת.
אוֹלֵי חוֹלָם
עַל צְבָרֵי פְּלִנְקָטוֹן נוֹדְדִים.

זוֹ הַחֶפֶה לִילִית.
אֶל מִיֻּטְתִּי הוּא מְגִיעַ
מִיָּדֵי לִילָה לְהַצִּיל,
בְּלִילוֹ הַקּוֹדֵר הוּא מְאֻפֵּשֶׁר.

אֶצְלַל יָחַד אֶתּוֹ,
אוֹחֶזֶת סְנִפִּירִים מִיסְטִיקָלִיִּים,
אֶל עֲמָקֵי הַזֵּיוֹת רְדוּמוֹת.
נִשְׁחָה לְצַד זְכָרוֹנוֹת טְבוּעִים
כְּסָפִינוֹת עֲגוּנוֹת
בְּקֶרֶקְעִיּוֹת.

בְּכַבְדּוֹ יִכְפֹּר
עַל כָּל
הָאֵיִים הַשְּׁקוּעִים שֶׁנִּצְבּוּ בִּי.

מְחִיפָה אֶל בְּקָרֵי הַמְּחֻסָּפִס,
חוֹל מְזַדְרָז בִּידֵי.
בְּמִיֻּטְתִּי בֵּין רוּחֵי כָרִיּוֹת
הוֹמוֹת קוֹנְכִיּוֹת.

בלפור חקק רצוא ושוב

הַיָּם הַסּוֹעֵר מְצִיף שְׁלַחַן הַכְּתִיבָה
וְאֶת הַשּׁוֹרוֹת הַכְּתוּבֹת,
בְּשׁוֹךְ גְּלִיּוֹ חוֹזְרִים הַמַּיִם
אֶל תְּהוֹם רַבָּה
שֶׁל רוֹכֵב עֲרָבוֹת

יָמִים אָנִי חוֹזֵר אֶל הַמְּלִים וְשִׁירָתִן
אֶל עַנְיֵי הַשְּׂכִינָה וְהַסְּעָרוֹת
רְצוּא וְשׁוּב בֵּין תְּהוֹם רַבָּה וְהַלְוִיָּתָן
וּבֵין הַגְּלִים הַמְּצִיפִים
אֶת הַשּׁוֹרוֹת

כָּל הַמְּגֵרוֹת שְׁלִי מִתְּמַלְאוֹת
מְלִים: חִיּוֹת קֶטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת
הַשִּׁירִים בָּאִים אֵלַי בְּהַמוֹנָם
בָּא אֵלַי שִׁיר מִבֶּשֶׁר,
מוֹצֵף מִי יָם
וְהַיָּם אֵינוֹ חֹסֵר.

חו קפלן הלווייתן

מִמָּה פֶּחַד הַלְוִיָּתָן?
שֶׁנִּגְלָה בֵּין גְּלֵי הַיָּם,
אֲזַי הָיִם סֵעַר, וְהָיִם נָדָם,
כְּשִׁיזְנָה הַתְּפִלָּל בְּמַעֵי הַלְוִיָּתָן.

בַּיּוֹם הַהוּא פִּקַּד אֱלֹהִים,
אֶת חֲרָבוֹ הַגְּדוֹלָה עַל הַדָּגִים,
שֶׁאֵנִיָּה עַל הַמַּיִם הַלְכָה,
יִצַר לְוִיָּתָן לְשַׁחַק בּוֹ בְּתַבּוּנָה.

אִם עָלָה הַלְוִיָּתָן,
וְנִמְשַׁךְ בְּחֶכֶת הַדֵּיג,
כְּשֶׁבְּאֲרָזִים שְׁלֵהֶבֶת אַחְזָה,
מָה אָמְרוּ דְּגֵי הַרְקֵק?

מִמָּה פֶּחַד הַלְוִיָּתָן?
כְּשֶׁנִּגְלָה וְנִסְתָּר בְּגְלֵי הַיָּם,
שֶׁזָּנַח סוּד מִמַּעַמְקִים,
וְנִמְצָא בַּחֹלוֹת הַזְּהוּבִים.

יוחאי סער עניין של טעם

"רבקההההה", מנחם צעק כאשר פתח את המקרר.

"מה, מה עכשיו מנחם, מה?" ענתה לו מחדר אחר.

"למה יש לווייתן במקרר?" צעק לה מנחם,

"מה הבעיה?" השיבה בצעקה דומה.

"אין שום בעיה חוץ מזה שהוא תופס את כל המקום הארוך במקרר!"
צעק שוב.

רק שיהיה ברור לקוראים, אלה אינן צעקות של כעס, הם פשוט לא שומעים טוב בגילם המופלג וזוהי דרכם ליצירת תקשורת בריאה.

"אתה לא מתבייש?! צרחה רבקה בחזרה, צעקה שהייתה שונה מכל הצעקות הקודמות בדיאלוג הנפלא הזה, כי היא הייתה מלאת כעס
"אתמול התלוננת שהמקרר ריק, והיום כשמילאתי אותו עד סופו אתה מתלונן שאין מקום?!"

היתה נקודה בדבריה, אבל מנחם היה בטוח שלו היו יותר נקודות, רק היה צריך להבין מהן.

"אבל למה דווקא לווייתן?", היא הרי יודעת שהוא שונא לווייתנים, לא תהיה לה ברירה אלא להודות שזאת הייתה נקמה לכך שהוא הכין חביתה רק לעצמו, ואפילו לא שטף אחריו. היא זרקה אז הערה על 'אתה מחכה לגמד שיבוא וינקה בלילה' אבל הוא חשב שלקרוא לה גמדה זאת מחמאה מוגזמת, אולי גמד מאוד רחב.

"זה מה שהיה" השיבה

ברור שזה מה שהיא תשיב, התשובה היחידה שמוציאה אותה נקייה מאשמה, חתיכת מכשפה מנוולת.

"איך קראת ליי???" צרחה שוב בכעס.

תחילה הופתע מיכולת קריאת המחשבות שלה, אך נזכר שלעיתים תכופות הוא נוהג לעצום את עיניו ולצרוח את המחשבות שלו מבלי להתכוון. כעת היה חייב לעמוד מאחורי מילותיו.

"מכשפה! זה מה שאת! מפציצה את המקרר במאכל שאני שונא שאפילו לא אביא..." משפטו נקטע ממכה חזיתית בפניו. כפכף מעופף פגע בו. בת 70 עם עין עצלה ועדין צולפת כמו לוחם ימ"מ.

"תקשיב לי טוב מאוד זאב ירוחם מנחם! אתה עומד לא רק לאכול את זה, אתה עומד לאכול הכל! שום דבר לא עומד להיזרק לפח"
"אבל זה שבעים טון איך אני..."
"הכל!" הכריזה וקבעה עובדה.

מנחם הסתובב חזרה אל המקרר, מובס. בינתיים רבקה חזרה לעשות את אותו המשהו שלא עניין את מנחם כל כך. הוא הביט על הלווייתן, ונדמה שהוא הביט בו חזרה. אך כל אשר היה בראשו של מנחם היה איך הוא יכול לנצח. מזימה נרקמה בראשו.

"את יודעת פעם הייתי אוהב לוויתנים, פשוט את מכינה אותם מזעזע. לעומת זאת אימא שלי, היא ידעה להכין לוויתן טוב..."

הוא שמע את שריקת האוויר בדיוק כמו שציפה, התכופף והתחמק מהכפכף. "עוד פעם אחת אתה משווה אותי לאימא שלך ושבוע אתה לא אוכל שמעת?"
"לא, לא, לא, את תקשיבי לי", אמר מנחם בביטחון. "את עומדת לקום משם ולהכין לי לזניית כדורי בשר עם פירורי לחם בדיוק כמו שאני אוהב! או ש..."
הוא אחז את שני הכפכפים מעל ראשו כמו לוחות הברית "...אני שם את שתי אלה בתוך הפופיק של הלווייתן"

"מנחם אני נשבעת לך, שבועיים אתה לא תאכל! מיים אולי אתן לך, אולי!" מנחם לא ידע בכלל האם ללווייתן יש פופיק, הוא לא ידע אם מישהו בעולם יודע את זה, אך זה לא עצר את התלהבותו. "שבועיים זה מעולה, כי זה בדיוק הזמן שייקח לך להוציא משם את הכפכפים חזרה!"

אז אם אי פעם טעיתם האם ללווייתן יש פופיק, תשאלו את מנחם, הוא יודע. אבל תביאו איתכם משהו לאכול, כבר שבועיים הוא לא אכל.

אֶל יְפוֹ אָנִי בּוֹרַח, מֵהָעִיר הַגְּדוֹלָה,
כְּשֶׁהַכֹּל מִחֲשֵׁב לְהִשְׁבֵּר, בְּשִׁלִּיחוֹת רְחוּקָה.
מִלְּחִים מִפְּחָדִים אוֹחֲזִים בְּרַגְלִי,
לְהִטִּיל אֶת נַשְׁמָתִי לְמַצּוֹלַת יָמַים,
צַעֲקוֹתֵיהֶם הָעֶקְרוֹת מִתְנַפְּצוֹת בֵּין גְּלִים זוֹעֵמִים.
אֶת חֲרָדוֹתֵיהֶם הָאֵלִילִיּוֹת אֵיטִיב לְשַׁכַּח, בְּבִטְנוֹ שֶׁל דָּג הַתְּפִלָּה.

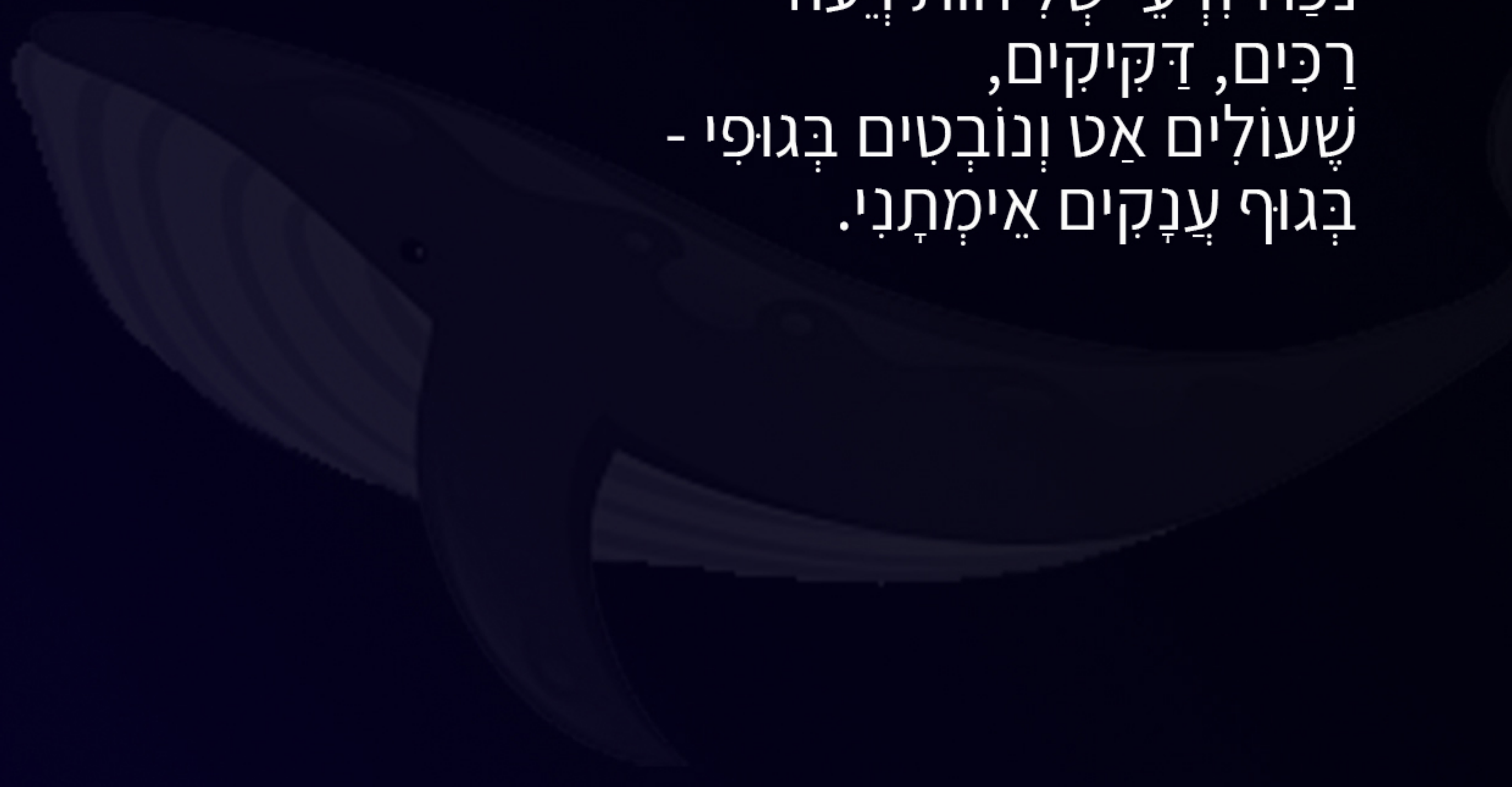

רוּתִי דַפְנָה לווייתן בעל שליחות

הָאֵם צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹקִים,
שָׁנַטַע נֶפֶשׁ רַכָּה לְשָׁחַק וּלְמִשְׁחָק
בְּקָרֵב גּוֹף עֲנָקִים אִימָתָנִי?
הֵן כָּל הַשּׁוֹמֵעַ מִתְבַּהֵלֶת רוּחוֹ
וְכָל הַקָּרֵב יָנוּס עַל נֶפְשׁוֹ.
הוּ, אֱלֹקֵי,
אִם לְמִבּוֹכָה וּלְבִלְבּוּל דִּנְתָנִי מֵרַחֵם,
טוֹב מוֹתִי מֵחַיִּי.

וַיִּמַּן לִי אֱלֹקִים בֶּן אָדָם.
אִישׁ בְּשׁוֹרָה
שָׁאֵהִיָּה לֹו לְמוֹנְשִׁיעַ מִתְהוֹם מְצוּלָה.
וַיֵּשֶׁב לֹו הָאִישׁ בְּמַעֵי
חֲשָׁכָה עָלָיו סוּגְרֵת וַיִּצְעַק וַיִּכְאַב,
וַנִּתְפַּלֵּל אָנוּ שְׁנִינוּ יַחְדָּו.

פָּתַע נִפְקָחוּ עֵינַי לְדַעַת,
וְנִמְלָא פִי שְׁחֹק
נִכַח זָרְעֵי שְׁלִיחוֹת וַיַּעוֹד
רָכִים, דְּקִיקִים,
שְׁעוּלִים אֵט וְנוֹבְטִים בְּגוֹפֵי -
בְּגוֹף עֲנָקִים אִימָתָנִי.

לארי וייסמן לווייתן

אָנִי פֶּה מֵלֹא שְׁנַיִם שְׁמִיחַ מִלְמָטָה.
וְאַתֶּם עַל קִבִּיִּם, בְּרִפְסוּדָה שׁוֹקֵעֶת,
מִתְפַּלְלִים לְשִׁמְשׁ בְּעוֹד הַמַּיִם עוֹלִים.
לְפַעֲמִים אָנִי גָדֵל וְגוֹרֵף בְּאַחַת
כָּל מָה שֶׁהֶצַּבְתֶּם בְּדַרְכֵי – חוֹמוֹת, מְזַחִים,
בְּתֵי גִפְרוֹר עַל אֲדָמָה סְפוּגַת יָם.
וְשׁוֹב אֶתֶם יּוֹצְאִים בְּמַקֵּל, בְּסַרְגָּל, מָה שְׁבָא לַיָּד,
לְבַצֵּעַ אֶת בְּשָׂרִי, לְסַעַד עַל קִרְבִּי, וּלְקַשֵּׁט בְּתֵי מוֹעֲצָה
בְּפִלְחֵי גִלְגָּלֶת וִירִיעוֹת קִשְׁקֵשׁ זוֹהָרוֹת כַּחֲמָה.
לְבִי מֵצֵג בְּמַלְח בְּעֶשֶׂר בִּירוֹת הָעוֹלָם,
אֲבָל רַק בְּדַמְיוֹנְכֶם אָנִי מְטַל שְׁסוּעַ וּמְעַקֵּר:
בְּכָל תָּא בְּגוֹפְכֶם אָנִי שׁוֹחָה בְּסִתְרִי,
וְטוֹחֵן וּבּוֹלֵעַ אֶת הַזְּמַן.

חפשו אותנו גם בפייסבוק:

/narutsa.magazine

שימו לב: הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.

כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהה העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.

העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות,

לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת

ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

**מייסדים: עדנה אפק ואלירן דיין
עיצוב גרפי: אלירן דיין**